

Ը.00.06 – ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՍՊԻՐԱՆՏՈՒՐԱՅԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԱՇԱՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱՄԱՍ (75 ՀԱՐՑ)

1. Տնտեսագիտության ուսումնասիրության առարկան և դրա էվոյուցիան: Տնտեսագիտությունը որպես ընտրության, արդյունավետության և խնայողության գիտություն:
2. Պահանջարկի և առաջարկի գնային առաձգականությունները, դրանց գործոնները: Պահանջարկի խաչաձև և եկամտային առաձգականությունները:
3. Արտադրության ծախքերը. արտաքին /հաշվապահական/ և ներքին /այլընտրանքային/ ծախքեր: Տնտեսական շահույթը և դրա աղբյուրները:
4. Կատարյալ և ոչ կատարյալ մրցակցություն. շուկայական չորս հիմնական մոդելները և արդյունավետության համեմատական վերլուծությունն այդ մոդելներում:
5. Ռեսուրսների պահանջարկի բնույթը, գործոնները և առաձգականությունը: Ռեսուրսների օպտիմալ հարաբերակցությունը /նվազագույն ծախքի և շահույթի մաքսիմալացման կանոնները/:
6. Աշխատանքը և աշխատավարձը, հավասարակշռությունը աշխատանքի շուկայում, առանձնահատկությունները:
7. Կապիտալի բնորոշումը. ֆիզիկական և ֆինանսական կապիտալ: Տոկոսադրույքը և դրա մեծությունը որոշող գործոնները:
8. Տնտեսական ռենտան, հողային ռենտան որպես ավելցուկ: Հողի գինը:
9. ՀՆԱ-ի հաշվարկման եղանակները, իրական և անվանական ՀՆԱ: ՀՆԱ-ն և բնակչության բարեկեցությունը:
10. Արտադրության հավասարակշիռ ծավալը «ամբողջական ծախսումներ» մոդելում /ծախսեր-եկամուտ, արտահոսք-ներհոսք եղանակներ/: Հավասարակշիռ ՀՆԱ-ն լրիվ զբաղվածության պայմաններում, անկման և գնաճի խզումները:
11. Հավասարակշռության հաստատման և պահպանման լուսաբանումը «AD-AS» մոդելում:
12. Գործազրկության և գնաճի կապը՝ Ֆիլիպսի կորը, կարճատև /ստագֆլյացիա/ և երկարատև /մոնետարիզմ, ռացիոնալ և ադապտիվ սպասումների տեսություններ/ ժամանակահատվածներում:
13. Դասական հայեցակարգի հիմնարար սկզբունքները և դրանց քննադատական մեկնաբանությունները պատմական, ինստիտուցիոնալ և քեյնսյան ուղղությունների կողմից:
14. Սմիթի, Մարքսի և Քեյնսի տնտեսագիտական մոդելները և դրանց համեմատական վերլուծությունը:

15. Արժողության /գին, արժեք, փոխանակային արժեք/ և շահույթի /գուտ արդյունք, հավելյալ արդյունք, հավելյալ արժեք և այլն/ տեսությունների էվոլյուցիան:
16. Արդյունաբերական սեփականության (ԱՍ) և մտավոր սեփականության (ՄՍ) օբյեկտները:
17. Գյուտին արտոնագիր տալու պայմանները, ապրանքային և սպասարկման նշաններ, արդյունաբերական նմուշներ:
18. Մարքեթինգային ռազմավարության մշակման գործընթացը:
19. Մարքեթինգային հետազոտությունների մեթոդները և կիրառման ուղղությունները:
20. Ինքնարժեքի ձևավորման մեթոդները և դրանց համեմատական վերլուծությունը:
21. Կազմակերպության դրամական հոսքերի գնահատումը:
22. Ֆինանսական վերլուծության մեթոդները:
23. Կազմակերպության ֆինանսների կառավարման համակարգը և խնդիրները:
24. Պաշարների օպտիմալ չափի և դրա հետ փոխկապակցված ցուցանիշների որոշումը:
25. Պաշարների կառավարման համակարգերի բնութագրերը և դրանց համեմատական վերլուծությունը:
26. Ռիսկերի գնահատումը և կառավարումը:
27. Սեզմենտավորման և դիրքավորման խնդիրները սպառողական շուկաներում:
Կազմակերպության արտաքին միջավայրի վերլուծությունը: Կազմակերպության արտաքին անուղղակի ազդեցության ոլորտները /PETSEL վերլուծություն/ և ուղղակի ազդեցության ոլորտները /Մ. Պորտերի մրցակցային ուժերի վերլուծություն/:
28. Ռազմավարական կառավարման գործընթացը կազմակերպությունում:
Կազմակերպության ռազմավարության վերլուծության և ընտրության գործընթացը:
Ռազմավարության վերլուծության գործիքները /SWOT, BCG, SPACE/:
29. Շուկայի բացերը և կարգավորման ուղղությունները /մրցակցության սահմանափակումներ, տեղեկատվության անհամաչափություն, հանրային բարիքների արտադրություն, արտաքին էֆեկտները և դրանց տեսակները/:
30. Աղքատությունը և դրա նվազեցման ուղղությունները ՀՀ-ում /աղքատության հասկացությունը, սահմանումները, գնահատումը, գնահատման մեթոդաբանությունը, հիմնական ցուցանիշները/:
31. ՀՀ ֆինանսական համակարգը, կառուցվածքը և հիմնական գործառնությունները:
32. Ֆինանսական շուկաները և ֆինանսական միջնորդները, հիմնական գործառնությունները:
33. Ֆինանսական վերլուծության հիմնական մեթոդները:
34. Հարկերի էությունը, դասակարգումը և հարկման մեթոդները:
35. Հարկաբյուջետային քաղաքականություն, կազմման և վերահսկողության հիմնական մեխանիզմներ:

36. Առևտրային բանկի դերը շուկայական տնտեսության մեջ և հիմնական գործառնությունները:
37. Դրամավարկային քաղաքականություն, ծրագիրը, նպատակը և խնդիրները:
38. Արժեթղթերի էությունը, դասակարգումը, տեսակները և կիրառման ժամանակակից ուղղությունները:
39. Ապահովագրության էությունը և դերը տնտեսության մեջ:
40. Կապիտալ բյուջետավորման մեթոդները:
41. Հաշվապահական հաշվառման տարրերը, դրանց սահմանումը և դասակարգումը:
42. Ֆինանսական հաշվետվության ձևերն ու դրանց փոխադարձ կապը:
43. Կապիտալի կառուցվածք և արժեք, գնահատման հիմնական մեթոդները:
44. Պորտֆելային ռիսկ և եկամուտ, գնահատման մեթոդները:
45. Կազմակերպության ֆինանսական պլանավորումը:
46. Ռեսուրսների համամասնության Հեկշեր-Օհլինի թեորեմը և համաշխարհային շուկայում գործոնների գների հավասարեցումը:
47. Եկամուտների բաշխման վրա արտաքին առևտրի ազդեցության Ստոլպեր-Սամուելսոնի թեորեմը:
48. Արտաքին առևտրի վրա տնտեսական աճի ազդեցության Ռիբչինսկու թեորեմը:
49. Ռեսուրսների համամասնության թեորեմի ստուգումը. Լեոնտևի պարադոքսը և դրա մեկնաբանությունները:
50. Մրցակցային առավելությունների Պորտերի տեսությունը:
51. Արտաքին առևտրի հավասարակշռությունը, մեկնաբանությունը Էջվորդի արկղի միջոցով:
52. Ազատ առևտուր, հովանավորչություն, դեմպինգ:
53. Առևտրային հաշվեկշիռը և դրա կառուցվածքը:
54. Վճարային հաշվեկշռի կառուցվածքը և կարգավորման եղանակները:
55. Արտաքին առևտրի տարիֆային կարգավորման եղանակները:
56. Արտաքին առևտրի ոչ տարիֆային կարգավորման եղանակները:
57. Աշխատուժի միջազգային միգրացիան և դրա արդյունավետությունը:
58. Միջազգային արժույթային համակարգի զարգացման հիմնական փուլերը:
59. Արժույթային փոխարժեքը և դրա տեսակները:
60. Գլոբալ տնտեսական հիմնախնդիրների դրսևորումները:
61. Գծային ծրագրման խնդիր: Կիրառման օրինակներ. արտադրության օպտիմալ պլանավորման խնդիրը, տրանսպորտային խնդիրը:
62. Դինամիկ մոդելներ. գնագոյացման սարդոստայնանման մոդելը, գիշատիչ-զոհ մոդելը:
63. Օպտիմալ կառավարման խնդիրը. օպտիմալ կառավարման մոդելը, շրջակա միջավայրի ադապտումը վերահսկելու խնդիրը:

64. Ընդհանրացված պահանջարկի ֆունկցիա: Սպառողական պահանջարկի կորեր (Էնգելի, գին-պահանջարկ, խաչաձև գին-պահանջարկ):
65. Ծախսերի մինիմալացման խնդիրը: Օպտիմալ փոխհատուցում և փոխհատուցված պահանջարկի կոր: Փոխհատուցված պահանջարկի առաձգականություն:
66. Սլուցկու հավասարումը: Շեպարդի լեմմա: Եկամտի և փոխարինման էֆեկտների մեկնաբանությունը Հիքսի սխեմայում տարբեր բնույթի բարիքների դեպքում:
67. Երկարաժամկետ ծախսերի ֆունկցիաները մասշտաբի տարբեր հատույցների դեպքում:
68. IS կորը. հանրահաշվական և գրաֆիկական արտածումները: Պետական ծախսերի և հարկերի մուլտիպլիկատորներ:
69. Մակրոտնտեսական քաղաքականության վերլուծությունը IS-LM մոդելում:
70. Կապիտալազինվածության կայուն մակարդակը և Ոսկյա կանոնով մակարդակը Մոլրուի տնտեսական աճի մոդելում բնակչության աճի և տեխնոլոգիական առաջընթացի պայմաններում: Տնտեսական աճի գործոնները:
71. Քեյնսի և Ի. Ֆիշերի սպառման տեսությունները: Սպառման և տոկոսադրույքի կապը զուտ վարկատուի և զուտ վարկառուի դեպքերում:
72. Գծային միագործոն ռեգրեսիա: Ռեգրեսիայի գործակիցների և մոդելի վիճակագրական նշանակալիության մասին վարկածների ստուգումը՝ t վիճականի, F վիճականի:
73. Պարամետրերի նկատմամբ ոչ գծային, բայց գծայնացվող կախվածություններ և դրանց մոդելավորումը՝ երկկողմանի լոգարիթմական, գծա-լոգարիթմական և լոգ-գծային ռեգրեսիա, գործակիցների մեկնաբանությունը:
74. Նորմալ դասական բազմագործոն գծային ռեգրեսիայի մոդելը: Գաուս-Մարկովի թեորեմը և մոդելի պարամետրերի գնահատումը փոքրագույն քառակուսիների եղանակով բազմագործոն գծային ռեգրեսիայի դեպքում:
75. Ստացիոնար ժամանակային շարքեր: «Սպիտակ աղմուկ» գործընթաց, $AR(1)$ գործընթացի ստացիոնարությունը: $ARIMA(p,d,q)$ գործընթաց:

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱՄԱՍ (25 ՀԱՐՑ)

1. Համեմատական առավելությունների սկզբունքի կիրառումը միջազգային առևտրում: Տրանսֆորմացիայի սահմանային նորմա:
2. Արտահանման, ներմուծման և տնտեսական աճի փոխկապվածությունը:
3. Ներմուծման տարիֆների կիրառման հետևանքները (փոքր երկրի օրինակով):
4. Արտահանման տարիֆների կիրառման հետևանքները (փոքր երկրի օրինակով):
5. Ներմուծման տարիֆների կիրառման հետևանքները (մեծ երկրի օրինակով):
6. Արտահանման տարիֆների կիրառման հետևանքները (մեծ երկրի օրինակով):
7. Միջազգային գնի ձևավորումը համաշխարհային շուկայում:
8. Երկրների զարգացումը միջազգային առևտրի առկայության պայմաններում և փոխանակման կորերը:
9. Միջազգային աճուրդային առևտուր և սակարկություններ:
10. Միջազգային բորսային առևտուր:
11. Տեխնոլոգիաների միջազգային փոխանակում:
12. Միջազգային տրանսպորտային փոխադրումների էությունը և ձևերը:
13. Ապրանքների մատակարարման բազիսային պայմաններ /ինկոթերմս/:
14. Արտաքին տնտեսական գործունեության ապահովագրության առանձնահատկությունները:
15. Արժույթային փոխարժեք:
16. Ֆիքսված և լողացող փոխարժեքներ:
17. Ազատ լողացող և կարգավորվող լողացող փոխարժեքներ:
18. Արժույթային փոխարժեքի կարգավորման հիմնական ձևերը:
19. Արժույթային փոխարժեքը և առևտրային հաշվեկշիռը:
20. Արժույթային փոխարժեքը և կապիտալի շարժը:
21. Կապիտալի արտահանման հիմնական ձևերը:
22. Արժույթային քաղաքականությունների իրականացման եղանակները:
23. Միջազգային վարկավորման սկզբունքներն ու պայմանները:
24. Միջազգային հաշվարկների հիմնական ձևերը:
25. Միջազգային տնտեսական ինտեգրումը և գլոբալացումը:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱՄԱՍ

Հիմնական

1. Макконнелл К. Р., Брю С. Л., Флинн Ш. М., Экономикс, Принципы, проблемы и политика. Учебник, 18-ое издание, перевод с английского, Москва, 2011, 1009 с.
2. Курс экономической теории: Учебное пособие для студентов вузов, под редакцией А. В. Сидоровича, 3-е издание, Москва, 2007, 1035 с.
3. Котлер Ф., Маркетинг-менеджмент, Экспресс – курс, 2 издание, Москва, 2006, 814 с.
4. Брейли Р., Майерс С., Принципы корпоративных финансов, Москва, 2012, 967 с.
5. Մնացականյան Հ. Գ., Հակոբյան Ա. Ջ., Ֆինանսներ և ֆինանսական համակարգ, Երևան, 2005, 88 էջ:
6. Թորոսյան Թ. Շ., Միջազգային տնտեսագիտություն. առևտուր և ֆինանսներ, երկրորդ հրատարակություն, Երևան, 2005, 382 էջ
7. Carbaugh R., International Economics, 15 th edition, Boston, USA, 2014, 554 p.
8. Магнус Л. Р., Катышев П. К., Эконометрика, Москва, 2001, 400 с.
9. Тарасевич Л. С., Гребенников П. И., Леусский А. И., Москва, 2003, 686 с.
10. Вариан Х., Микроэкономика, Промежуточный уровень. Современный подход, Москва, 1997, 767 с.
11. N.Gregory Mankiw, Robert G. Murphy, Macroeconomics, 10-th Edition. New York, 2019, 679 p.
12. Ա. Խառատյան, Կ. Եղոյան, Մակրոտնտեսագիտություն, ուսումնական ձեռնարկ, Երևան 2022, 248 էջ:
13. Gujarati D. D. Porter. Basic Econometrics., 5-th ed. Boston. 2009, 336 p.
14. Hal R. Varian. Intermediate Microeconomics A Modern Approach Eighth Edition New York, 2010. 806 p.
15. Տնտեսական իրավիճակների մոդելավորում, Խմբագիրներ Հ. Լ. Սարգսյան, Ա. Հ. Առաքելյան, Երևան, 2009, 174 էջ:

Օժանդակ

1. Աղաջանյան Հ. Ի., Տնտեսագիտության տեսություն, ուսումնական ձեռնարկ, մաս 1, Երևան, 2009, 472 էջ:
2. Աղաջանյան Հ. Ի., Տնտեսագիտության տեսություն, ուսումնական ձեռնարկ, մաս 2, Երևան, 2015, 484 էջ:
3. Пиндайк Р. С., Рабинфельд Д. Л., Микроэкономика, 5-ое изд., Санкт Петербург, 2002, 608 с.
4. Минько Н. Г., Принципы микроэкономики, 2-ое изд., Санкт Петербург, 2003, 560с.

5. Ղանթարջյան Ս. Լ., Արտադրական մենեջմենթի մեթոդները և մոդելները, Ուս. ձեռնարկ, Երևան, 2009, 133 էջ:
6. Рыхтикова Н. А., Анализ и управление рисками организации: Учебное пособие, Москва, 2012, 239 с.
7. Lasher W., Practical Financial Management, South-Wester, 2011, 767 p.
8. Զուրարյան Կ. Ա., Միրզախանյան Բ. Զ. Հաշվապահական հաշվառում, ուս. ձեռնարկ, Երևան, 2012, 173 էջ:
9. Բանկային գործ, գլխ. խմբագիր Բ. Ա. Ասատրյան, Երևան, 2013, 687 էջ:
10. О. В. Молчанова, Таможенное дело, М 2005
11. Թորոսյան Թ. Շ., Միջազգային տնտեսագիտություն, երրորդ հրատարակություն, Երևան, 2009, 207 էջ:
12. Фаминский И. П., Международные экономические отношения. 2-е издание, Москва, 2004, 847 с.
13. Husted S., Melvin M., International Economics, 9 th edition, USA, 2012, 424 p.
14. Бурда М., Виплош Ч., Макроэкономика, Санкт-Петербург, 1997, 829 с.
15. Мэнкью Н. Г., Макроэкономика. пер. с англ., Москва, 1994, 736 с.
16. Գ.Մենքյու, Մակրոէկոնոմիկա, Երևան, 1998, 444 էջ:
17. Сакс Дж., Ларрен Ф., Макроэкономика. Глобальный подход, Москва, 1996, 848 с.
18. Доугерти К., Эконометрика, Санкт Петербург, 2009, 465 с.

ԼՐԱՅՈՒՑԻՉ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱՄԱՍ

Հիմնական

1. Թորոսյան Թ. Շ., Միջազգային տնտեսագիտություն, երրորդ հրատարակություն, Երևան, 2009, 207 էջ
2. Krugman P., Obstfeld M., International Economics: Theory and Policy, 10th edition, USA, 2014, 792 p.
3. Salvatore D., International Economics, 11th edition, USA, 2013, 832p.
4. Yarbrough B., Yarbrough R., The World Economy: Trade and Finance, 7th edition, USA, 2005, 416 p.

Օժանդակ

1. Pugel T., Lindert P., International Economics, 11th edition, United Kingdom, 1999, 736 p.
2. Михайлушкин А. И. , Шимко П. Д., Международная экономика, Москва, 2002, 336 с.
3. Колесов В. П., Кулаков М.В., Международная экономика, учебник, Москва. 2004, 474 с.
4. Киреев А. М., Международная экономика , часть 1, Москва, 1999, 416 с.
5. Киреев А. М., Международная экономика , часть 2, Москва, 1999, 488 с.
6. Герчикова И. Н., Международное коммерческое дело, Москва, 1996, 501 с.